

مدل مشخصات شغل؛ روشی برای تجزیه و تحلیل طراحی کار

منبع: ORGANIZATION THEORY, STRUCTURE, DESIGN AND APPLICATION

ترجمه: مهندس آرش شاهین

منجر به تجربه اکتسابی در زمینه اهمیت و معنای کار می‌شود از اهمیت بالایی برخوردار باشد. همچنین در این شغلها میزان استقلال و بازخورد شغل باید در سطح بالایی باشد. اگر مشاغل دارای امتیاز بالایی در زمینه نیروی انگیزشی باشند، مدل موردنظر میزان انگیزه مزبور و عملکرد و رضایت شغلی را که به طور یقین تحت تاثیر واقع می‌گردد پیش‌بینی می‌کند. در این شرایط، احتمال غیبت و تغییر شغل کاهش می‌یابد.

پیشنهادات JCM، راهنمایی برای مدیران JCM، راهنمایی ویژه‌ای جهت طراحی مشاغل برای مدیران است. پیشنهادهای زیر که برخاسته از JCM است، مشخص کننده انواع تغییرات در مشاغلی است که ناشی از بهبود درهای ایجاد شوند:

۱ - فعالیتهای ترکیبی: مدیران به دنبال آن هستند تا فعالیتهای کاری موجود و تقسیم‌بندی شده را با هم تلفیق کرده و یک مجموعه جدید و بزرگتر از کارها را به وجود آورند.

۲ - ییجاد واحدهای معمولی کار: معیار واحدهای معمولی کار به معنی آن است که فعالیتهایی که کارکنان انجام می‌دهند، یک مبنای قابل تشخیص و معنی داری را به وجود می‌آورد. این عامل موجب افزایش اختیار شغلی افراد می‌شود. همچنین عامل مزبور این احتمال را که کارکنان به جای آنکه کار خود را نامناسب و دارای نقص مدنظر قرار دهند، معنی دار و مهم تعبیر کنند، بهبود می‌بخشد.

۳ - ایجاد ارتباط با اریاب رجوع: اریاب رجوع کسی است که از تولیدات یا خدماتی که کارکنان بر روی آنها کار می‌کنند، استفاده می‌کند. مدیران

- مدل مشخصات شغل، راهنمایی ویژه‌ای به منظور طراحی مشاغل برای مدیران است.
- ارتباط مدیران با کارکنان و ارباب رجوع به افزایش تنوع مهارت، استقلال و بازخورد شغلی منجر خواهد شد.
- مدل مشخصات شغل، بر انگیزه درونی، کیفیت عملکرد و رضایت شغلی افراد مرکز است.

پیامورزند (با آگاهی از نتایج کار) فردی می‌تواند (با آشنایی با مسئولیت‌های شغل خود) کاری را بدنحو احسن انجام دهد، درحالی که فرد دیگر از انجام آن واهمه دارد (با توجه به اهمیت آن)، هرچه این سه شرط بیشتر وجود داشته باشدند، انگیزه، عملکرد و رضایت شغلی در کارکنان بیشتر خواهد بود و غیبت و احتمال تغییر شغل در آنان کاهش می‌یابد. همان‌طور که مدل نشان می‌دهد، پیوند بین ابعاد شغل و نتایج آن به وسیله نیروی نیاز به رشد فردی کارکنان تعديل و تنظیم می‌شود. این نیرو در راستای تأسیل کارکنان در زمینه احترام به خود و خودبایی است. آنچه گذشته شد به این معناست که هنگامی که شغل افزاد شامل پنج مشخصه گفته شده باشد، افرادی که دارای نیاز به رشد پیشتری هستند، نسبت به کسب تجربه در زمینه مسائل روانشناسی شغلی علاقه‌پیشتری نشان خواهند داد. در صورتی که چنین مسائل روانشناسانه‌ای وجود داشته باشد، افراد مزبور نسبت به افرادی که دارای نیازهای رشد کمتری هستند، به مسائل روانشناسی شغلی واکنش مثبت‌تری نشان خواهند داد.

شاخص امتیاز نیروی انگیزشی در شغلها بر این نیروی انگیزشی زیادی باشند. باستثنی حداقل یکی از سه فاکتوری که

برای تجزیه و تحلیل شغل از مدل مشخصات شغل (JCM) JOB CHARACTERISTICS MODEL استفاده می‌شود. این مدل، پنج مشخصه اعمده شغلی، مناسبات مشترک آنها و تاثیر آنها بر بهره‌وری کارکنان و انگیزش و رضایت شغلی آنان را معین می‌کند. با توجه به مدل مزبور، هر شغلی را می‌توان در قالب پنج بعد تشریح کرد که عبارتند از:

- تنوع مهارت: درجه نیازمندی یک شغل به انواع مختلف فعالیتها با توجه به استفاده افراد از تعداد کثیری از مهارتها و استعدادهای متفاوت.
- هویت شغل: درجه نیازمندی یک شغل به تکمیل بخش مهم و قابل شناسایی از کار.
- اهمیت شغل: درجه برخورداری یک شغل از اثرات قابل توجه بر زندگی و کار سایر افراد.
- استقلال شغل: درجه برخورداری یک شغل از آزادی قابل توجه، استقلال و حق رأی فردی در برنامه‌ریزی و زمانبندی کار و همچنین، تعیین روشهایی که باید در اجرای شغل موردنظر مورد استفاده قرار گیرند.
- بازخور: درجه حصول نتایج اجرای فعالیتهای کاری توسط افراد در یک شغل که از اطلاعات مستقیم و دقیق درمورد اثربخشی عملکرد افراد موردنظر بدست می‌آید.

تحقیق مدل مشخصات شغل (JCM) در شکل (۱) ارائه گردیده است. توجه داشته باشید که چگونه سه بعد اولیه، یعنی تنوع مهارت، هویت شغل و اهمیت شغل با هم تلفیق می‌گردند تا کار معنی‌داری را طراحی کنند. اگر این سه مشخصه در کاری وجود داشته باشند، می‌توان پیش‌بینی کرد که فرد، شغل خود را مهمن، گرانبهای و ارزشمند تلقی می‌کند. شغنهایی که از استقلال برخوردارند، موجب می‌شوند تا فرد شاغل نسبت به نتایج کار خود احساس مسئولیت کند. اگر شغلی دارای بازخور باشد، کارکنان از میزان اثربخشی فعالیتهای خود مطلع خواهند گردید. از نظر نظر انگیزشی، مدل پیان‌کننده آن است که نشوبیها و یادداشت‌های داخلی هنگامی قابل حصول است که افراد

در هر کجا که ممکن باشد ارتباطهای مستقیمی را بین کارکنان و ارباب رجوعشان برقرار می‌کنند. این امر موجب افزایش تنوع مهارت، استقلال شغلی و بازخور شغلی می‌شود.

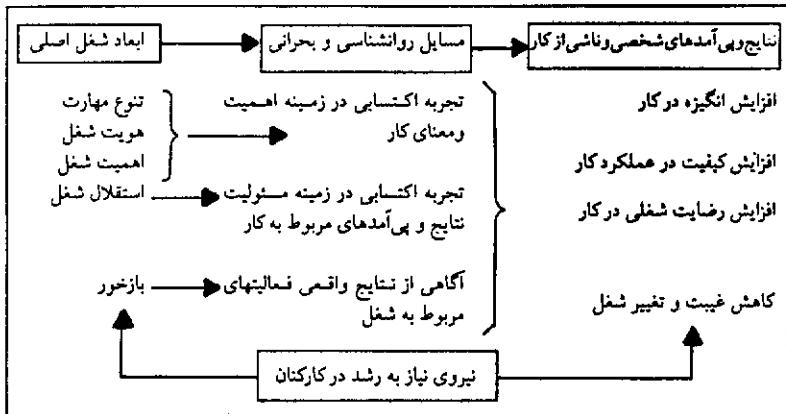
۴- توسعه صمودی مشاغل: توسعه عمودی موجب ایجاد مسئولیتها و کنترلها در کارکنان می‌شود. این مسئولیتها و کنترلها پیشتر مختص مدیریت بود. این عامل به مقدار جزیی شکاف بین «اجرا» و «کنترل» جنبه‌های شغلی را تنگتر کرده و استقلال شغلی کارکنان را افزایش می‌دهد.

۵- بازگردان کاتالاهای بازخور: با افزایش بازخور، نه تنها کارکنان در جریان چگونگی انجام وظایف خود قرار می‌گیرند، بلکه از بهبود عملکرد خود، بدترشدن آن یا باقی ماندن در یک سطح ثابت از آن مطلع می‌گردند. این بازخور درمورد عملکرد می‌تواند به طور دلخواه به جای آنکه در زمانهای خاصی توسط مدیریت معین شود، به طور مستقیم، هنگامی که کارکنان مشغول کار هستند دریافت شود.

نتیجه گیری

JCM در عین حال که چارچوب طراحی کار را مشخص می‌کند. هدف انتقادهای قابل توجهی نیز بوده است. برای مثال، هنگامی که معیارهای واقعی جایگزین معیارهای ادراکی می‌شوند، مشخصات شغل دارای ابعاد متفاوتی می‌گردد. مشخصاتی همانند مطلوبیت شغل را می‌توان از دیدگاه فردی که مستولیت آن را دارد موردنرسی قرار داد. به علاوه مطالعات فراوانی در زمینه پشتیبانی از نیروی نیازمندی به رشد به عنوان یک تعديل‌کننده مهم برای طراحی شغل و پیامدهای آن انجام گرفته که موققبت امیز نبوده است. یک مفهوم قابل توجه دیگر درمورد ارتباط ابعاد شغل و نگرشاهی کارکنان از تقطه نظر کنترل قدرت قابل حصول است. معتقدین به کارهای مشارکتی، فعالیتهای تکراری و روزمره‌ای را که نیازمند مهارت کم، قدرت کم در سازمان و بنابراین کمترین توانایی تصمیم‌گیری در شرایط اصلی کار یا سایر پیامدها در سازمان است موردن تأکید قرار می‌دهد. رفتارهای منفی و بدون انگیزه که برخی اوقات مشاهده می‌شوند، ممکن است به جای آنکه ناشی از خصوصیات روانشناسی مربوط به خود فعالیتها باشد، ناشی از کمبود قدرت پیش‌گفته باشد.

شاید مناسب‌ترین محدودیت در مدل مشخصات شغل، انتخاب محدود متغیرهای خروجی باشد. JCM بر انگیزشی درونی، کیفیت

شکل (۱) - مدل مشخصات شغل (JCM)

عنوان: ORGANIZATION THEORY, STRUCTURE, DESIGN AND APPLICATIONS.
نویسنده: BY: STEPHEN P. ROBBINS SECOND EDITION, PRENTICE HALL INTERNATIONAL EDITIONS, USA, PAGES: 271-275.

عملکرد، رضایت شغلی، غبیت و تغییر شغل افراد مرکز است. البته این عوامل، تنها پیامدهای مناسب طراحی کار که برای مدیران حائز اهمیت است، نیست. سایر موارد ممکن است شامل ترکهای بروز حوادث، اعمال اثبات فیزیکی کار، سطوح فشار (STRESS) شغل یا نیازمندی‌های آموزشی باشد. به‌وضوح می‌توان گفت که علاوه بر JCM، نیاز به دیدگاه وسیعتری برای طراحی شغل منطقی به نظر می‌رسد. □

کنترل پژوهه

نیاز اساسی برای

مدیران پژوهه

به جهیان
شرکت مهندسین مثارور

اگر می‌خواهید:

زمان

راهنمایی

هزینه

منابع

پژوهه شما چست؟

سد مازی

برج و ساختمان سازی

لحدث کارخانه

تحقیق و توسعه

...

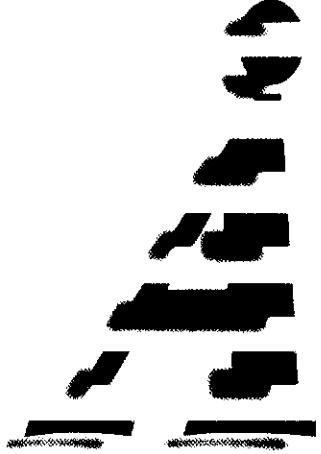
پژوهه شما کنترل شود

کنترل پژوهه‌های خود را
به مابسپارید.

بدون تردید!

در کنترل پژوهه، نرم افزار کامپیووتری به تهایی کارگشا نیست. طراحی سیستم پویا، تهیه و تجزیه و تحلیل گزارش‌های اجرایی و ایجاد تسهیلات لازم در تصمیم‌گیری مدیران عده ترین فعالیت ما می‌باشد.

نشانی: تهران - صندوق پستی ۱۹۶۱۵/۷۲۳ تلفن: ۹۳۳۱۰

ZetafAX
ZetafAX Information Systems

زره افزار ZETAfAX آمد

دستگاههای فاکس را جمیع کنید

مزده ای برای شبکه های LAN ◀

ZETAfAX

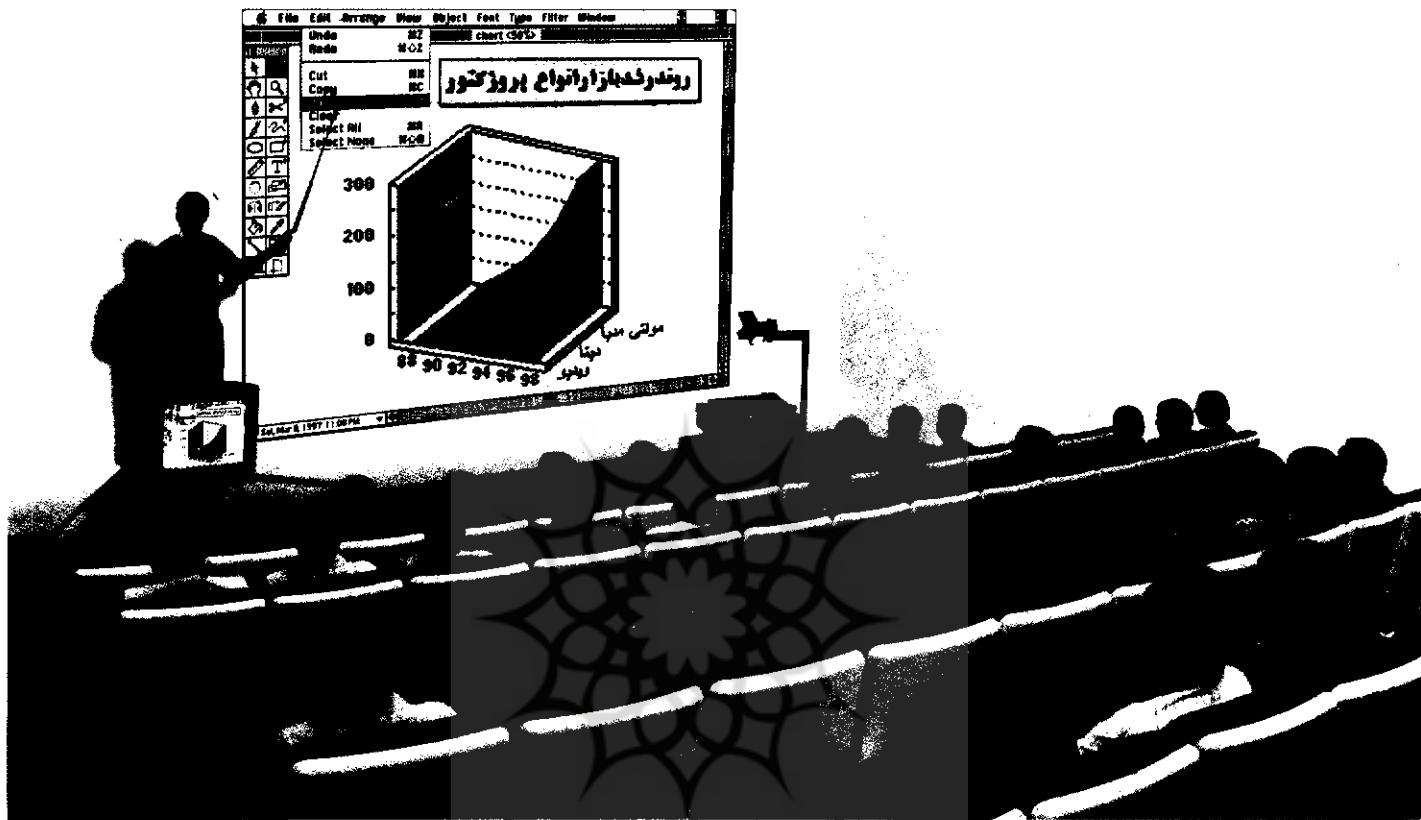
۸۰۲۸۵۲۱

شرکت آرایه

بیشترین بهره‌گیری از توان کامپیوترو ویدیو در همایش‌ها
PROXIMA® Desktop Projection Products

فقط با:

حتی در روشنایی...

نمایش اطلاعات و تصاویر همراه با فیلم، نمودار و انیمیشن
برروی هر نوع پرده نمایش و کنترل همه امور

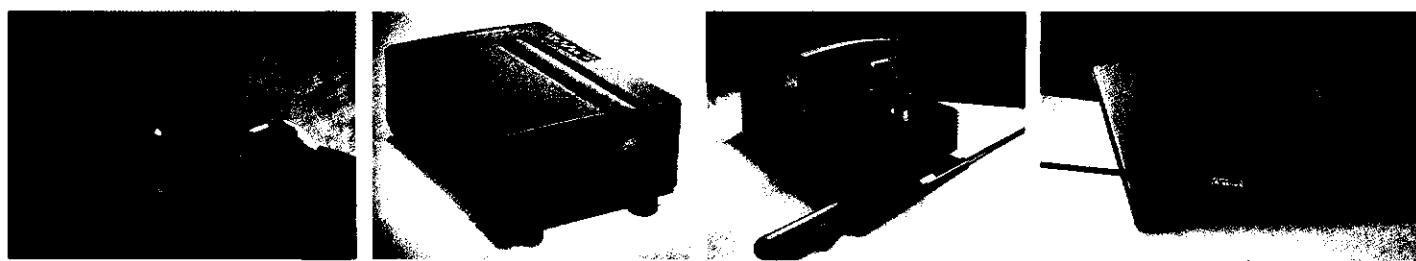
با نشانه‌گیر لیزری **CYCLOPS®**

- برای تشکیل مجامع عمومی شرکت‌ها
- برای برگزاری سمینار مطلوب
- برای تضمین موفقیت دوره‌های آموزشی
- برای ارائه مطلوب طرح‌های تحقیقاتی

DESKTOP
PROJECTION

ما با تکنولوژی برق در کنار شما هستیم

نماینده اختصاری پراکسیما :

تهران، خیابان سليمان خاطر(امیراتاپ)، شماره ۳۷، طبقه سوم، شماره یک
تلفن: ۸۸۴۷۰۳۱ ، ۸۸۳۶۸۰، فاکس: ۸۸۲۴۴۸۷

شرکت کامپیوتري پایگاه داده‌ها
شرکت تدارکاتي کیله (سهامي خاص)

A high-contrast, black and white photograph of a man sitting at a desk in an office. He is looking down at a computer monitor which displays a video conference with another person holding a sign. A surveillance camera is mounted above the monitor. The scene is framed by a large, stylized title at the top.

و فقط در چند ثانیه ...

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

امکانات سیستم صدور کارت شناسایی کامپیووتری

- صدور کارت های رنگی اینم منطبق با استانداردهای بین المللی ISO 9000
 - نگهداری تصاویر و اطلاعات در یک بانک اطلاعاتی کامپیوتري اینم
 - صدور کارت شناسایی عکس دار بدون حضور فیزیکي و با استفاده از عکس
 - به کارگيري آخرین تکنولوژي گرافيكى با بيشترین امكانيات بوای طراحى کار
 - کارت های PVC و ABS انواع اطلاعات و ويزكي های اينم را می پذيرد از قبيل:
 - جاب های اينم ● هولوگرام ● نوار امضا اينم
 - نوارهای مغناطيسي ● بارکد ● BARCODE ● سولولهای حافظه MICROCHIP
 - قابل استفاده در سистемهای اينم، ACCESS CONTROL و قفلهای کارتی MICRO LOCK
 - قابلیت اضافه نمودن تصوير و اطلاعات به کارت های آماده با سلول حافظه (SMART CARD)
 - قابلیت انعطاف برای یک کارت فوري و یا به صورت انباشته
 - قابلیت اجرای متعدد بر روی یک نمونه
 - امکانيات متعدد و فراوان دیگري بر حسب نياز در سيمستم قابل اعمال خواهد بود

FARAZAN

فرازان

پروژه‌ریزی از وظایف شروع اول محظوظ

خدمات و محصولات شرکت نرم‌افزار فرازان

نرم‌افزار تاریخی 5

نرم‌افزار پرسنل سیستم

نرم‌افزار پیشگیری از خسارت

(کلوب خودرویی)

PMIS (پنجمین ایجاد مجموعه اسناد)

نرم‌افزار پیشگیری از خسارت

(کلوب خودرویی)

نرم‌افزار های مدیریت کارخانه و کارخانه‌های صنعتی

محاسب

سیستم بکار رفته مالی و اداری
در

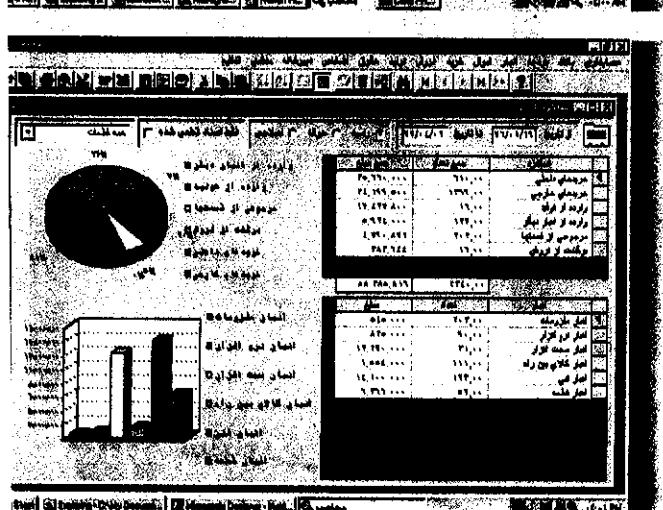
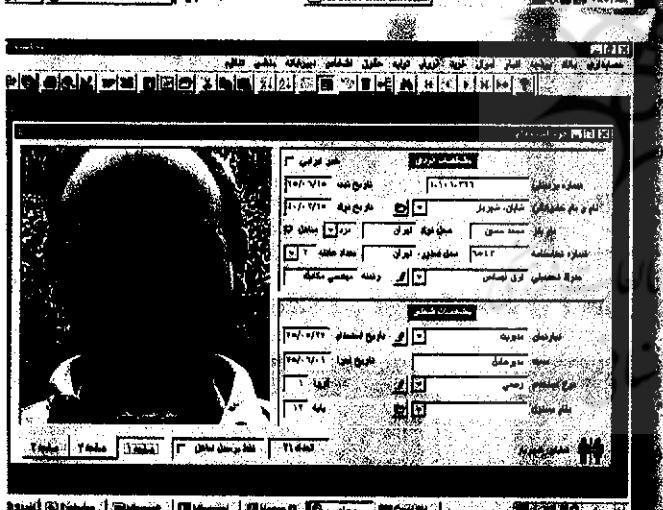
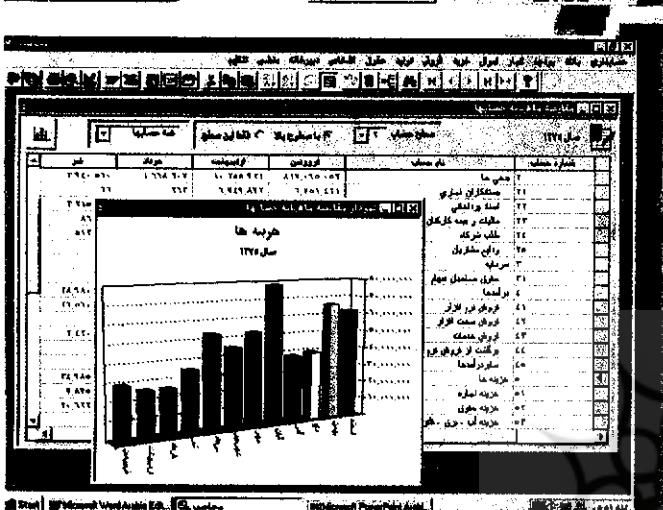
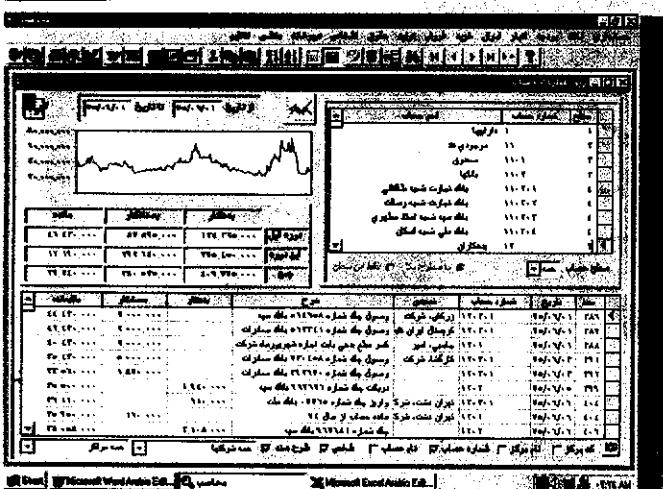
Windows 95

- حسابداری
- کنترل تقدینگی
- بودجه و اعتبار
- اموال و داراییهای ثابت
- انبار و حسابداری اداری
- خرید و تدارکات
- فروش و حسابداری امور خارجی
- کنترل تولید و قیمت محاسب شده
- پرسنلی و حقوق
- بایکاری و پیگیری
- دیرخانه و امور اداری
- منشیگری

تشرکت ماشینهای محاسب پارس

دفتر مرکزی: تهران - خیابان شریعتی بهشتی - خیابان شهید
تبیرزاده - شماره ۳۳ (ساختمان ادبیان) - طبقه سوم
تلفن: ۰۲۶۸۷۱۵ - ۰۲۶۸۷۱۶ - ۰۲۶۸۹۸۴
فاکس: ۰۲۶۸۹۳۱

cnc@neda.net

نیازهای آینده شما صدف امروز ماست

مالی
ادلی
بازرگانی و تولیدی

بیش از ۸ سال سابقه و بیش از ۳۰۰ مشتری و حدود ۶۰۰ مشتری نرم افزارهای کاربردی

فهرست نهادنده‌ها، شهرستانها:

تعدادی از نظریه های پیشنهاد شده

اعلماء اسلام نشر نہاد افغانستان

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

لکا نیو ڈیزائن لائچ - گلوبال میڈیا

ارک. پردازہ اراء - کامپیوٹر حدیث

بابل : جوز شدّاہ پوچھ
ظریف : اذم سامد - آنماں

نامه‌دان : **سی و شش** : **نامه‌دان**

بند عباس بن سعید گیم

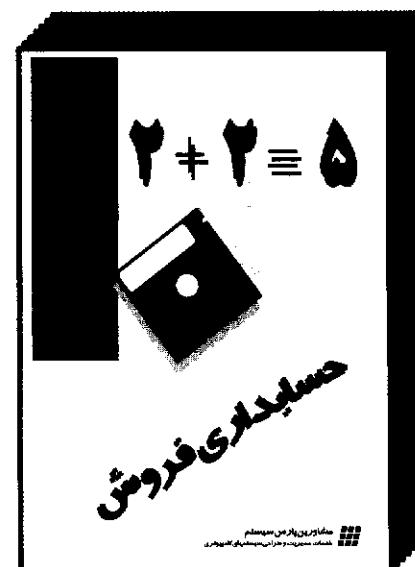
م . كامبيونز طلوع

پاسوچ: بونه پردازی پاسوچ

گلستان: مرکز پیشگیری از اعتدال و کندا

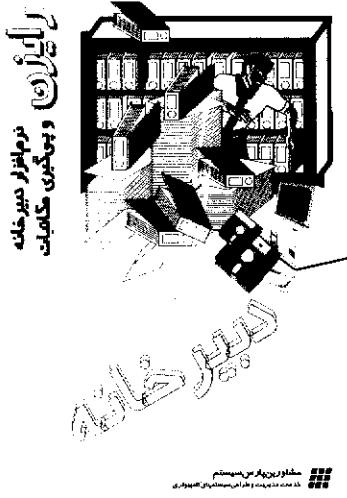
شیان: پاکستان کا صوبہ

سینیاڑ بہوں کا پیور

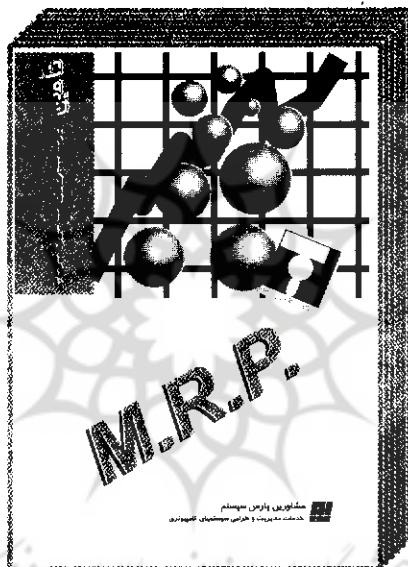
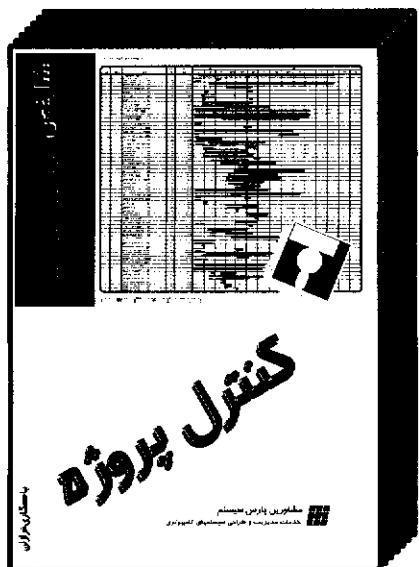

مشاورین پارس سیستم

خدمات مدیریت و طراحی سیستم‌های کامپیووتری

کادر خدمات پس از فروش برای سراسر ایران

عرضه سازمان نسخه نرم افزارهای فارسی ساز

- فورست بیر خی از مشتریان نرم افزارهای کاربردی:
- لوله هاشین سازی ایران - داروسازی آریا
- ساختمانی کیسون - گروه مهندسی سید
- شرکت تحقیقاتی سپینتا - جامدارو - پارس سرزم
- شرکت شهاب خودرو - دوده منعنه پارس
- آبسال - کارخانجات صنعتی آزمایش
- کفشن بلا - کاغذ سازی گارون - نورد و لوله اهواز
- شرکت صنعتی ملایر - ایران دما - ممتاز وزیری پودر
- لوله و پروفیل سدید - مهندسین مشاور درز آب
- آسایشگاه معلولین و سالمندان گویریز
- مهندسی فیروزا - ایران سلیندر - نفت پارس
- سکوی ایران - سیمان شمال - سیمان توران
- کارخانجات مقدم - کاشی نیلو - الکتروکاوده
- سیمان ایلام

سازمان مدیریت صنعتی با ۳۵ سال تجربه

در ارائه خدمات مشاوره‌ای، آموزشی و تحقیقاتی

گروه مهندسی نرم‌افزار سازمان مدیریت صنعتی

ارائه دهنده خدمات مورد نیاز مؤسسات تولیدی، بازرگانی و خدماتی در زمینه طراحی و مکانیزه سیستم‌های اطلاعاتی، ویژگی‌های خدمات خود را به شرح زیر معرفی می‌نماید:

- طراحی سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت با توجه به نیاز مؤسسات.
- برخورداری از فناوری‌های روز و بکارگیری دستاوردهای تحقیقاتی در زمینه توسعه سیستم‌های اطلاعاتی مدیریت.
- بکارگیری جدیدترین و کارآمدترین نرم‌افزارها در توسعه سیستم‌ها.

